

Duurzaam bodembeheer/bodemvruchtbaarheid	
Beschrijving maatschappelijk probleem/opgave	<p>De huidige drooglegging van het Friese veenweidegebied levert landbouwkundige voordelen, maar brengt ook negatieve consequenties met zich mee, waaronder bodemdaling en de uitstoot van broeikasgassen. Om de kosten en baten van het huidige waterbeheer meer in evenwicht te brengen zijn verschillende projecten binnen de veenweidevisie van provincie Fryslân gestart en ontwikkeld om kennis te ontwikkelen rondom bodemdaling, onderwaterdrainage en natte teelten. Agrariërs in Aldeboarn-De Deelen verwachten dat bodemvruchtbaarheidsmaatregelen, die zij met een pilot gaan beproeven, de veenoxidatie vertraagt. De bovenste grondlaag van 20 tot 30 cm is de grondlaag waarop het voedsel geproduceerd wordt. Tegelijkertijd wordt deze bovenlaag bereiden en bewerkt met machines, worden er chemische middelen zoals kunstmest en bestrijdingsmiddelen op toegepast en wordt deze beïnvloed door de omliggende slootwaterstanden. De fysische, chemische en biologische toestand van deze bovenste grondlaag bepaalt welke gewassen er op een grondsoort geproduceerd kunnen worden. Tevens heeft de toestand van deze bovenlaag ook grote invloed op de processen in de onderliggende grondlagen. Werken aan bodemvruchtbaarheid betekent dat de bodem zowel fysisch, chemisch als biologisch beïnvloed moet worden. Daarbij leidt verbetering van de bodembioïologie tot het verhogen van de gewasopbrengst van de bodem, terwijl het gebruik van kunstmest wordt gereduceerd, zo wordt vanuit de pilot aangenomen. Dit zijn belangrijke elementen in het toegroeien naar een meer 'natuurinclusieve landbouw'. De aanname van de pilot is ook dat verbeterde bodemvruchtbaarheid minimaal leidt tot een vochtiger veenpakket tussen maaiveld en grondwaterstand, en mogelijk leidt tot een hogere grondwaterstand. De verwachting is dat de bodemmaatregelen de grondwaterstand en het bodemvocht zo beïnvloeden dat dat leidt tot vertraging van de veenoxidatie</p>
Welke onderzoeksvraag wordt beantwoord	<p>Wat is het effect van bodemmaatregelen op:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Bodembioïologie? - Bodemchemie? - De fysische gesteldheid van de bodem? - Grondwaterstand en vochtgehalten van de bodem? - Op droge stof-opbrengst? - De kwaliteit en voederwaarde van het gras? - Biodiversiteit op en in de bodem
Wat is de doelstelling van het project	<p>Inzicht krijgen in het effect van de beoogde bodemmaatregelen op bodemvruchtbaarheid, grondwaterstandsverloop en bodemvocht, landbouwopbrengsten, biodiversiteit en, afgeleid uit metingen aan voorgaande factoren, op veenoxidatie en broeikasgasemissie.</p> <p>Boeren in het veenweidegebied kennis bijbrengen op het gebied van bodemleven en hen stimuleren om via bodemleven te werken aan een verhoogde bodemvruchtbaarheid en (daarmee) de reductie van het gebruik van kunstmest.</p>
Beoogde resultaten / producten	<p>Tussentijdse rapportage in 2018 en 2019 Eindrapportage in 2020.</p>
Doelgroep	<p>Agrariërs, waterschappen, gebiedscollectieven, provincies.</p>
Deelnemers	<p>Betrokkenen: Groeibalans, de deelnemende boeren, , It Iege Midden, Stichting Beekdallandschap Koningsdiep de Nije Boarn, Provincie Fryslân Financiers: Provincie Fryslan</p>
Contactpersoon + contactgegevens	<p>Truus van Steenbruggen - g.j.m.steenbruggen@fryslan.nl</p>
Status	<p>Startfase</p>
Links	
Looptijd	<p>2018 – 2020</p>
Locatie	<p>Aldeboarn / de Deelen</p>

Samenhang andere projecten	Maakt deel uit van het Uitvoeringsprogramma Veenweide Hangt samen met project veldonderzoek effecten bodemmaatregelen op veenoxidatie en broeikasgasemissie
Peildatum	December 2018